

Amerikan valtiovalta tunnustaa velvollisuutensa

TYÖVÄKEÄ KOHTAAN, turvaten sen järjestäytymisoikeuden.

Istumalakot päättyvät, täytettyään tehtävänsä.

Kirje Amerikasta.

Täällä odotettiin jännityksellä korkeimman oikeuden päätöstä Wagnerin työsuhdelain perustuslaillisuudesta. Nyttemmin korkein oikeus on lisäksi antanut päätöksensä niistä viidestä koejutusta, jotka perustuivat mainittuun lakiin. Ja jokaisessa näissä laki havaittiin perustuslailliseksi ja voimassa pidettäväksi; tosin päätös tehtiin neljässä tapauksessa viidellä äänellä neljää vastaan, mutta yhdessä yksimielisesti.

Mitä nämä päätökset nyt merkitsevät täällä Amerikassa ja varsinkin Amerikan työväenliikkeelle?

Työsuhdelaki, jonka perustuslaillisuus nyt on havaittu päteväksi, pyrkii samaan, mihin perustuslainvastaiseksi julistettu NIRA pyrki, vaikkakin toista tietä. Lain mukaan hallitus asettaa tai on jo asettanut kansallisen työsuhdelauslautakunnan ja tämä taas asettaa jokaiseen valtioon alaisaan työsuhdelauslautakuntia, joilla on oikeus sekaantua työriitoihin jommankumman asianomaisen vaatimuksesta ja tarpeen tullen ilmankin. Näillä työsuhdelauslautakunnilla on paljon laajemmat oikeudet kuin tavallisella työriitojen sovittelijalla. Ne eivät voi ainoastaan pakottaa vastakoista saapumaan lauslautakunnan eteen, vaan myös määrätä työehdot, joita asianomaisten on noudatettava. Ne voivat määrätä pisimmän työajan ja alimmat palkat sekä muutkin työehdot ja saattaa ne voimaan.

Kaikissa näissä nyt ratkaistuissa koejutuissa työsuhdelauslautakunta oli antanut tällaisia päätöksiä, joiden laillisuus oli asetettu kyseenalaiseksi. Yhdessä jutussa United Pressin reporteri oli erotettu työstä sen takia, että hän kuului sanomalehtimiesten liittoon; työsuhdelauslautakunta oli määrännyt toimittajan otettavaksi takaisin ja maksettavaksi palkan koko siltä ajalta, jonka hän ilman omaa syytään oli ollut pois työstä. Tämä päätös on nyt julistettu lainmukaiseksi. Jokaisessa jutusta oli yhtenä kysymyksenä työväen itsenäistymisoikeus ja tästä sanotaan nyt päätöksessä, että työläisillä on täydellinen vapaus järjestäytyä työnantajan siihen sekaantumatta ja valita omat edustajansa. Yhdessä tapauksessa, joka ei tosin kerhännyt korkeimman oikeuden ratkaistavaksi, mutta jonka päätöksen perustuslaillisuus on nyt myös kiistämätön, työsuhdelauslautakunta määräsi Remington Randin lakoon liittyneet 4,000 työläistä — jotka työnantaja sitten oli erottanut, ottaen lakonrikkureita tilalle — otettavaksi takaisin työhön ja määräsi työnantajalle korkean sakon työsuhdelauslautakunnan päätöksen rikkomisesta.

Tämä nyt lopullisesti voimaan tullut työsuhdelaki antaa hallitukselle vastustamattoman asean ei ainoastaan työriitojen sovittelussa; se saattaa myös voimaan sellaiset työehdot kuin yhteiskunnan kannalta on välttämätöntä ja pakottaa sekä työläiset että suurimman työnantajat noudattamaan niitä. Etupäässä laki tarkoittaa juuri niitä, sillä työsuhdelauslautakunnat eivät tä-

ennätys kirjoitetaan luvulla 454. Huimaa edistymistä! Ei ole enää kaukana tuo 460 tulos, jota Kalifornian yliopiston urheiluvallentaja Hamilton piti ihmimilaisesti katsottuna lyömättömissä.

Hamiltonin sanonnasta on jo kulu- nut parisen vuotta ja nyt taitaa olla parasta siirtää rajaa parikymmentä senttiä yöspäin. Niin ainakin tuntuu.

Hki, 1. 6. -37.

William.

4,000—5,000 hollantilaista

urheilijaa ottaa osaa Antwerpenin olympalaisiin.

Hollannin lehdissä olleiden tietojen mukaan tulee ainakin 4,000—5,000 hollantilaista työläisurheilijaa ottamaan osaa Antwerpenin työväen olympialaisiin. Tällainen valtava joukko takaa suuressa määrin kisojen onnistumisen, varsinkin kun Belgian toisesta naapurimaasta, Ranskasta, tulee kisoihin tuhansia työläisiä, puhumatta- kaan itse belgialaisista.

Sanomalehtien ja erikoisten propa- gandakomiteain avulla on Antwerpenin kisojen hyväksi tehty Hollannissa jo vuoden alusta alkaen voimakasta propa- ganda ja innostus kisoja kohtaan onkin yleinen.

KIRJALLISUUS JA TAIDE

"Miljoonaperijätär".

Kansallisteatterin ensimmäinen kesä- kiertue esittää kaupungin salissa eilen G. B. Shaw'n huvinytelmän "Miljoonaperijätär" loppunäytelmälle. Itse näytelmä on täynnä terä- viä sukkeluuksia ja iloittelevia yllätyk- siä, jotka taitavasti esitettyinä pitävät katsomossa yllä hilpeyttä. Pääosaan esittäjä, Kyllikki Väre, miljoonaperijätär- ärenä, oli oikeassa elementissään. Muiden osien esittäjät säestivät tun- netulla taidolla aina rahatta liikkuvaa miljoonaperijätärnyrkkeilijää. — Kyllikki Väre sai kukkia.

hän mennessä ote kertaakaan asettu- neet vastustamaan työväen järjestöjen vaatimuksia, niin kohtuullisia ne ovat olleet.

Tämä lain kantavuus nykyhetkellä on kuitenkin paljon suurempi kuin ensi silmäyksellä saattaa käsittää. Sen mer- kitys varmaankin tullaan tuntemaan muissakin maissa. Ensinnäkin se pu- dotti perustuksen kokonaan siltä van- halta amerikkalaiselta työnantajafio- rfialta, jonka mukaan hallitusvallalla ei ole oikeutta sekaantua työn ja pää- oman välisiin suhteisiin, vaan täytyy näiden välillä vallita täydellinen yksi- löllinen vapaus. Toiseksi se kieltää työnantajilta oikeuden sekaant. työläis- tensä järjestäytymiseen. Kolmanneksi se asiallisesti poisti myöskin ne syyt, jotka olivat viime aikoina johtaneet maailmanlaajuista huomiota herättä- neisiin istumalakkoihin. Ja neljänneksi se näyttää poistavan myöskin ne syyt, jotka johtivat presidentti Rooseveltin vaatimaan korkeimman oikeuden uu- distusta, sillä korkein oikeus nykyises- säkin kokonpanossaan on ottanut lusi- kan oikeaan käteensä ja alkanut pis- tellä juuri siitä kupista, mitä presi- dentti on osoittanut. Näillä päätöksillä on niin periaatteita muuttavat ja uusia uria aukova merkitys, että vastaisuus- dessakin korkeimman oikeuden on nii- tä seurattava. On kuitenkin vielä ai- kaista mennä ennustamaan, luopuuko presidentti nyt korkeimman oikeuden uudistamisvaatimuksestaan, kun hän asiallisesti jo on päässyt tarkoitustensa perille ja hallitus saanut työn ja pääoman välisten suhteiden järjestä- miseksi tarpeellisen vallan.

Ei ole ollenkaan liian paljon sanottu, jos väittää, että viimeisillä suurilla la- koilla on myös ollut ratkaiseva vaikutus näihin päätöksiin. Lakot paisuivat niin valtaviksi ja työväen solidaarisuus niin voimakkaaksi, että tämän maan suurimmatkin teollisuuden harjoittajat turvautuivat vanhoihin koeteltuihin keinoihin: estetuomioihin, uhkasakoihin ja poliisivaltaan; he vetosivat hal- litukseen, pyytäen sotaväkeä. Tuomio- istuimet antoivat estetuomioita, mää- räisivät tehoat tyhjennettäväksi ja a- settivat Detroitissa 25 miljoonan dol- larin uhkasakon työläisille ja heidän järjestöilleen ja johtajilleen siltä varal- ta, ettei tehtaita määrätuntiin menses- sä tyhjennetä. Mutta työläiset eivät hievauttaneet korviaankaan, vaan istu- tuivat paikoillaan ja oikeuslaitokset viskaaleineen olivat voimattomia saat- tamaan tuomioistuinten päätöksiä voi- maan. Työnantajat ja sanomalehdistö huusivat yhdestä suusta, että tähän on anarkiaa, jota hallitusvallalla on ryh- dyttävä vastustamaan. Hallitusvallan puolelta, jonka tulkkina tällä kertaa oli Michiganin valtion kuvernööri Murphy, sanottiin, että sitä se on, mutta sitähan te olette juuri vaatineet ja tähän asti huutaneet, että hallitus- valta ei saa sekaantua työn ja pää- oman välisiin suhteisiin, joten nautti- kaa nyt omaa lääkettänne. Murphy jatkoi, että työväen ja heidän järjestö- jensä puolelta ei ihmisten henki eikä omaisuus eikä myöskään yleinen jär- jestys ole ollut uhattu; hallitus kyllä katsoo, että järjestys säilyy, mutta se ei ojenna pikkusormeansaakaan aut- taakseen teollisuuden harjoittajia nu- jertamaan työläisiä ja näiden järjestö- jä. Teollisuudenharjoittajain hätähuuto kantautui korkeimman oikeuden neu- vospöydän ääreen ja sielläkin tultiin siihen käsitykseen, että hallitusvallalla ja sen asettamalla työsuhdelauslau- kunnilla täytyy olla oikeus sekaantua työn ja pääoman välisiin suhteisiin. — Ku- ka vielä sanoo, että tuomari on aasi?

Kaiken sen jälkeen, mitä nyt on ta- pahtunut, ei enää tarvitse olla mikään profeetta voidakseen ennustaa, että istumalakkojen aikakausi on nyt päät- tynyt. Hallitus on saanut riittävät val- tuudet sekaantua työriitoihin ja työn ja pääoman välisiin suhteisiin eikä ole epäilystäkään siitä, että se tulee val- tuuksiansa käyttämään. Työsuhdelaus- takuntien päätökset ovat tähän men- nessä olleet etupäässä työnantajia pa- kottavia, mutta ei ole epäilystä siitä- kään, etteivätkö työsuhdelauslautakunnat tulisi antamaan myöskin työläisiä ja heidän järjestöjään velvoittavia mää- räyksiä ja niihin varmaankin tulee kuu- lumaan istumalakkojen kieltäminen. Mutta työväki on saanut järjestönsä tunnustetuksi ja järjestäytymisoikeu- den turvatuksi. Tästä on seurauksena nyt alkuunpäässyt järjestäytymisen jatkuminen siksi, kunnes työläiset kaik- ki ovat järjestöissään. Lakot ja var- sinkaan istumalakot eivät ole olleet mikään päämäärä eikä työväki ole kos- kaan vaatinut istumalakko-oikeuden, järjestäytymisoikeuden ja järjestäyty- misvapauden turvaamista, ja sen he ovat kiistämättömästi nyt saaneet.

Asiat siis alkavat selvitä ja tie rau- halliselle yhteiskunnalliselle ja tie rau- halliselle on taaskin avautunut. Toivotta- vaa myöskin on, että tie työväen yh- tenäisyydelle avautuu ja nyt toisistaan erossa olevat suuret työväenjärjestöt A.F.L. ja G.I.O. voivat yhtyä. Merk- kejä, vaikka tosin heikkoja, on siinäkin suhteessa olemassa. Joka tapauksessa G.I.O. on näissä taisteluissa saanut sel- laisen etumatkan ja voiman, että teol- lisuusjärjestömuotoa voidaan pitää voi- tettuna kantana ja kysymys on enää vain siitä, milloin A.F.L. sen myöskin tunnustaa, jolloin yhtyminen jälleen voi olla mahdollinen.

Oskari Tokoi.